

2017-09-01

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
samt via epost till
ju.l6@regeringskansliet.se

Ny dataskyddslag (SOU 2017:39)

Dataskyddsutredningen har lämnat ett förslag till en lag med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (SOU 2017:39). Bankföreningen har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet. Föreningen begränsar sitt yttrande till att lämna kommentarer på några områden i betänkandet.

Inledningsvis vill Bankföreningen framföra att föreningen välkomnar att utredningen har strävat efter att den personuppgiftsbehandling som är tillåten idag i möjligaste mån ska kunna fortsätta.

Begränsningar av vissa rättigheter och skyldigheter

Lagförslaget innehåller ett särskilt kapitel (5 kap.) om begränsningar av vissa rättigheter och skyldigheter och kapitlets första paragraf motsvarar 27 § PuL.

Utredningen har i detta sammanhang inte tagit upp den nya bestämmelsen i dataskyddsförordningen om dataportabilitet (artikel 20). Bankföreningen är medveten om att rätten till dataportabilitet är begränsad till vissa områden men anser det ändå viktigt att en hänvisning till artikel 20 läggs in i denna paragraf för att skapa en mer heltäckande och konsekvent lagtext. En viktig anledning är WP29-gruppens riktlinjer som utvidgar tillämpningsområdet för dataportabiliteten jämfört med lagtexten i artikel 20.

Rätten till dataportabilitet ligger i praktiken mycket nära rätten till insyn (artikel 15) vilket medför att om den föreslagna bestämmelsen i 5 kap 1 § fullt ut ska

fungera i privat verksamhet måste även artikel 20 tas med i lagtexten. Om artikel 20 inte läggs till kan samma uppgifter som inte lämnas ut enligt artikel 15 samtidigt komma att lämnas ut enligt artikel 20 om dataportabilitet.

Bankföreningen föreslår därför att det andra stycket i 5 kap. 1 § formuleras på ett annat sätt, förslagsvis enligt följande (förslaget till tillägg är understruket).

1 § Den registrerades rätt till information och tillgång till personuppgifter enligt artiklarna 13–15 i dataskyddsförordningen gäller inte sådana uppgifter som den personuppgiftsansvarige inte får lämna ut till den registrerade enligt lag eller annan författning eller enligt beslut som har meddelats med stöd av författning.

Om den personuppgiftsansvarige inte är en myndighet gäller undantaget i första stycket även för uppgifter som hos en myndighet skulle ha varit sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). När den personuppgiftsansvarige inte är en myndighet gäller motsvarande undantag även för den registrerades rätt till dataportabilitet enligt artikel 20 i dataskyddsförordningen.

Tillsynsfrågor

Datainspektionen kommer att utöva tillsyn över dataskyddsförordningen vilket omfattar alla företag inklusive banker. Samtidigt står bankerna även under tillsyn av Finansinspektionen och på flera områden finns risk för att dataskyddsförordningen och de regelverk som Finansinspektionen utövar tillsyn över kommer att överlappa varandra och i vissa fall även vara delvis motstridiga. Bankföreningen vill därför framhålla vikten av att ansvaret mellan olika tillsynsmyndigheter klargörs och att kraven från respektive myndigheter samordnas. Ett exempel är incidentrapportering som banker kommer att behöva göra till flera olika myndigheter, däribland Datainspektionen och Finansinspektionen. Ett annat exempel är de krav på hantering av operativa risker enligt de regelverk som Finansinspektionen utövar tillsyn över som kan komma att sammanfalla med de krav som ställs på hantering av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen. Det blir även viktigt att ett institut inte drabbas av dubbla sanktionsåtgärder utan att en överträdelse ger en sanktion även om det handlar om två olika regelverk som täcker samma händelse.

Sekretess hos tillsynsmyndigheten

I detta sammanhang vill Bankföreningen framföra att den ansluter sig till det som framförs i Datainspektionens skrivelse "Vissa frågor om sekretess med anledning av EU:s dataskyddreform" (2017-07-07) särskilt det som Datainspektionen påpekar angående sekretess för anmälningar om personuppgiftsincidenter. Det är ytterst viktigt att dessa typer av anmälningar inte kommer att behöva lämnas ut av Datainspektionen utan omfattas av sekretess.

Personuppgifter som rör lagöverträdelser

Utredningen framför att det finns behov av ett tydligare stöd för behandlingar av uppgifter om lagöverträdelser av andra än myndigheter när det gäller att bekämpa exempelvis terrorism och finansiering av grov brottslighet.

Utredningen föreslår därför att det görs en utvidgning av Datainspektionens föreskrift DIFS 2010:1 om undantag från förbudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser och denna läggs in i förordningen till Dataskyddslagen tillsammans med ny bestämmelse som tillåter nödvändig behandling vid polisanmälningar om brott.

Bankföreningen ställer sig positiv till detta förslag men anser inte att detta är tillräckligt. Föreningen har i flera sammanhang påpekat att det måste tydliggöras att banker, som har att vidta nödvändiga kontroller för att uppfylla såväl nationella som internationella krav för att motverka penningtvätt och terrorismfinansiering, har rätt att göra detta. Ett exempel är att Bankföreningens medlemmar måste ha ett särskilt tillstånd för att kunna göra kontroller av sin kunddatabas mot den s.k. OFAC-listan, som är en förteckning över länder, företag och personer som omfattas av sanktioner beslutade av USA (men som inte nödvändigtvis sammanfaller med FNs och EUs sanktionslistor). Sådana kontroller är förutsättningen för att svenska företag ska kunna göra sina transaktioner genom svenska banker, där amerikanska banker måste vara involverade.

Det kan också tilläggas att enligt penningtvättslagen 5 kap. framgår att en verksamhetsutövare får behandla personuppgifter i syfte att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket. Av 5 kap. 5 § penningtvättslagen framgår att sådana känsliga personuppgifter som avses i 13 § personuppgiftslagen får behandlas under vissa förutsättningar.

Detsamma gäller, enligt 5 kap. 6 § penningtvättslagen, sådana personuppgifter om lagöverträdelser som avses i 21 § personuppgiftslagen. Det är viktigt att det framgår i den kommande dataskyddsregleringen att denna behandling fortsättningsvis kommer att vara tillåten.

För att skapa effektivitet och förutsägbarhet för svenska banker och företag så krävs att reglerna förtydligas i dessa avseenden så att bankerna effektivt kan uppfylla kraven för att motverka penningtvätt.

Avslutningsvis kan också påpekas att behovet av en tydlig lagstiftning även blir aktuellt på detta område efter Brexits genomförande då brittiska motparter kan komma att kräva kontroller mot brittiska sanktionslistor samt att det redan idag framförs tydliga önskemål från internationella motparter angående screening mot FN:s sanktionslistor. Att screena mot FN:s sanktionslistor framstår vidare såsom högst relevant med tanke på att FATF i sin utvärdering av Sverige anmärkte på att implementering av FN:s sanktioner tog för lång tid.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Agneta Brandimarti